Է. ՏԱՐԻ 2009 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 18 ՀՈՒԻ 4383–Հ. Տ. 27 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1890–Ն. Տ. 9 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1890 – ՀԻՋՐ. 24 ՍԻՖԷՐ 1308 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
«ԱՐԵՒԵԼՔ» ՕՐԱԳՐԻ
Գալատիա, Նորատունկեան-խան

درعلیه‌ده غلطه‌ده نورادونکیان خانده آروه‌جی
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du Journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԳԻՆ

[illegible]	150
[illegible]	80
[illegible]	40
[illegible]	20
[illegible]	100
Սաստ երկրների տարեկան գինը	56
» » վեցամսեայ »	28
Դուրս գրելու դրամագլուխ հատուցումներ, հասցեներու փոփոխութեան վրայ և խմբագրութեան գրելու համար կամ գրութիւնս ետ ղրկելու

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 27 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, 1890

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՒՍՏՐԻԱ-ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

ՑԱՂԹՈՒԹԻՒՆ ՀԱԿԱՀԷԱԿԱՆԱՑ

Ստորին Աւստրիոյ (Վիեննայի նահանգին) երեսփոխանական ժողովոյն ընտրութիւնք հակահրէական կուսակցութեան համար նոր յաղթանակ մ'եղան։ Այս կուսակցութիւն Վիեննայի մէջ միայն եօթն ութոռներ չահեցաւ, որով իւր երեսփոխանաց թիւը բարձրացաւ 24ի, ընդդէմ 27 Ազատականաց որք դէշ աչքով չենայիր Հրեայներուն, և յորոց ոչ սակաւք Հրեայ են իրենք եւս։ Բայց և այնպէս Ազատականք մեծամասնութիւն պիտի կազմեն, որովհետեւ ներկայացուցիչք մեծ հողատէրերց, որք տակաւին 15 երեսփոխան ընտրելու իրաւունք ունին, ըստ մեծի մասին ազատական պիտի լինին։

* *

ՏԵՂԱԿԱՆ ՎԷՃԵՐՆ Ց'ԱՒՍՏՐԻԱ

Տեղային վէճերն ամեն ժամանակէ աւելի եռանդեամբ կը յուզուին Աւստրիոյ մէջ։ Զեհք Պոհեմիոյ թագաւորութեան վերահաստատումը կը պահանջեն, Սիլեզիոյ և Մորաւիոյ նահանգներէն մէկ մէկ կտոր հող այս առթիւ կցելով իրեն բնավայրին հետ։ —Ռութէնք, կամ աւստրիական հպատակ Փոքր-Ռուսք, կը գանգատին թէ իրենց ազգային հակառակորդաց՝ Լեհաց հետ մի և նոյն վարչական շրջանակին մէջ ապրելու դատապարտուած են, ուստի կը պահանջեն որ իրենց գաւառ ուրոյն բաժանում մ'ունենայ։—Իտալացիք իրենց համար անժխտելի իրաւունք մը կը համարին Թիրոլի հարաւային մասն իտալեան վարչական շրջանակի մը վերածել, յորում վարչութիւնն իրենց ձեռաց մէջ գտնուի, ինչպէս աւստրեան Տիրութեան ուրիշ մասանց մէջ իւրաքանչիւր նահանգի յանձնեալ է իւր տեղական վարչութիւն։—Սլաւոնք եւս կը պնդեն վարչային կեդրոն մ'ունենալու պէտքին վրայ։ Այս օրերս Սլաւոնք իրենց պահանջումները մատուցին ժողովոյ մը մէջ ի Լէյպախ, ուր իրենց երեսփոխաններէն 51 անձինք ներկայ գտնուեցան։ Որոշումը քուէարկեցին, որով կը խնդրեն վարչային միութիւն սլաւոնեան նահանգաց Քարնիոլայի, ստորին Սթիւրիոյ, Իսթրիոյ, Թրիէսթէի և Քարինթիոյ, մայրաքաղաք ունենալով զԼէյպախ, ուր սլաւոնեան վերաքննիչ ատեան մը և սլաւոնեան իրաւագիտական վարժարան մը պէտք է հաստատուին կ'ըսեն։

* *

ՀՈՒՆԳԱՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Ի փէշթա խորհրդարանական նոր կուսակցութիւն մը կազմուեցաւ ընդ նախագահութեամբ Պ. Ուկրոնի, «1848ի մարդոց կուսակցութիւն» անուամբ։ Իւր նպատակն է ընդարձակել Հունգարիոյ վայելած ինքնակառավարութեան սահմաններն, և ըստ ամենայնի անկախ երկիր մ'ընել, սա միակ պայմանաւ որ Հունգարիոյ թագաւորն և Աւստրիոյ Կայսրը մի և նոյն անձը լինին միշտ, բայց ասկէ դուրս ո'չ Հունգարիա Աւստրիոյ գործոց միջամտելու պարտաւոր լինի, ո'չ ալ Աւստրիոյ կառավարութիւնն Հունգարիոյ խառնուելու իրաւունք ունենայ, ո'չ տիրաբար, ո'չ ընկերովի։ — Այս է Լուի Քոշութի գաղափարն, երեւելի ազգապետին, որ 1848ի հակաւստրեան շարժման պարագլուխն եղած է, եւ այժմ խոր ծերութեան հասած բայց քաջառողջ կ'ապրի իւր հայրենիքէն դուրս, Իտալիա, չընդունելով Հունգարիոյ արգի միութիւնն ընդ Աւստրիոյ։

ԱՓՐԻԿԵԱՆ ԴԻՊՊԵՐ ԵՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Կը յիշուի թէ գերման կառավարութիւնը ժամանակէ մ'ի վեր բանակցութեան մէջ էր Զանզիպարի արաբ վեհապետին հետ, որպէս զի Զանզիպար կղզւոյն հանդիպակաց արեւելեան ափրիկեան ծովեզերքն, որ Զանզիպարի վեհապետական իշխանութեան ներքեւ կը գտնուի, բայց ժամանակէ մ'ի վեր Գերմանք կը շահագործեն, ծախէ գերման Կայսրութեան։ Այս բանակցութիւնք ի մօտոյ յաջող ելքի մը պիտի յանգին եղեր, որովհետեւ Զանզիպարի վեհապետը կ'ընդունի 400 հազար մարքի փոխարէն Գերմանիոյ թողուլ իւր ամեն իրաւունքն յիշեալ ծովեզերքին վրայ։

—Սուաքինի և շրջակայից միջեւ ամեն հաղորդակցութիւն և վաճառականութիւն բացարձակ ընդհատեալ կը մնայ հնտախտի երկիւղիւ։ Այս վիճակէն թէ՛ Արաբք և թէ Անգլիացիք դժգոհ են յոյժ։ Քաղաքէն դուրս ամեն օր մարդիկ կը մեռնին անօթութենէ։ Պերպէրէ, Խարթումէ և ուրիշ սուտանեան վայրերէ եկող ո'չ մէկ ճամբորդի թոյլ կը տրուի մտնել ի Սուաքին, արմոիք կամ այլ ապրանք դնելու, և հետեւապէս, բոլոր Սուտանցիք որք բան մը գնելու յուսով մինչեւ Սուաքին կուգան՝ ձեռնունայն ետ դառնալու կը հարկադրին։ Անօթի մնացած թշնամի ցեղեր նոր յարձակումներ կը պատրաստեն՝ ճչմարտապէս կենսամարտ մը մղելով։ Ի Թուխար երկու ափ ցորեն երեք շիլինի ծախուեր է։ Դուարի ալ մեծ պակասութիւն կայ։

Անգլ. թղթակիցներ կը հեռագրեն թէ հնտախտի դէմ այսչափ ծայրայեղ զգուշութեան պէտք չկայ Սուաքինի մէջ։ Մինչ կարելի էր շրջակայ ցեղերը սիրաշահել բարեկամութեամբ և վաճառականութեամբ, Սուաքինի այս փակմամբ թշնամութեան կայծերը վերստին արծարծիլ կը սպառնան։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՄՐՑՈՒՄ ԸՆԴ ՄԷՋ ԱՆԳԼԻՈՅ, ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ

Անգլ. հիւպատոսք, իրենց տեղեկագրերով զորս այս օրերս ի լոյս ածեց արտաքին գործոց նախարարութիւնն յատուկ Կապոյտ Տետրակով մը, հետաքրքրաշարժ բաղդատութիւն մը կ'ընեն Անգլիոյ, Ֆրանսայի և Գերմանիոյ վաճառականութեան, տարւոյս առաջին վեցամսէին մէջ։

Ի Գերմանիա, կերպասագործութեան վիճակը թեթեւ ինն բարւոքած է։ Բայց կենաց նախնական պէտքերուն վրայ գերմանական մաքսերուն ծայրայեղ բարձրացումն, ապրուստը սուղցնելով և դժուարացնելով, և նեղութեան մատնելով գործաւոր դասն, արգելք կը լինի ճարտարութեան այս ճիւղին ըստ արժանւոյն բարգաւաճման։ Ի Գերմանիա երկաթի ճարտարութիւնը դէշ վիճակի մէջ է այս պահուս։ Իւր մաքսային պաշտպանութեան հակառակ, Գերմանիա օտար հրապարակաց մէջ իւր ինչ ինչ կարգի ապրանաց վաճառականութիւնը կորոյս, և օտար ճարտարագործք միևնոյն կարգի վաճառաց մասին յաջողապէս մրցեցան Գերմանիոյ դէմ։ Գերմանք, ի մի բան, օտար երկրաց մէջ իրենց ձեռք բերած առեւտրական դիրքը պահպանելու անկարող կը լինին, և գերման վաճառականութեան ընդհանուր վիճակն հեռի է գոհացուցիչ լինելէ։ Դէթ այսպէս կ'ըսեն անգլ. հիւպատոսք, որք առեւտրական նիւթերէ շատ լաւ կը հասկնան, և ճշմարտութիւնն ևեթ գրելու պաշտօն ունին։

Իսկ Անգլիոյ և Ֆրանսայի արտաքին վաճառականութիւնն յաջողագոյն ճամբու մէջ է։ Ֆրանսայի արդի քաղաքականութիւնն յարաճուն բարւոքում մը կը ցուցնէ վերջին երեք ամաց մէջ, յորմէ կրնայ մակարերուիլ թէ Ֆրանսայի ընդհանուր տնտեսական կացութիւնը գոհացուցիչ է։ Ֆրանսայի թէ՛ արտածմանց և թէ ներածմանց 4 առ 100 միօրինակ աճում կայ։ Անգլիոյ վաճառականութիւնն 11½ առ 100 նուազում կայ բամպակեղինից վրայ։ Թեթեւ նուազում մ'ալ նշանակելի է ներածմանց վրայ։ Բայց ուրիշ ամեն նկատմամբք անգլիական արտածմունք կ'աճին կը բազմապատկին հանապազ, և ինչպէս Ֆրանսայի, նաեւ Անգլիոյ արտաքին վաճառականութեան բովանդակ կացութիւնը շատ փայլուն է, և հակապատկեր մը կը կազմէ Գերմանիոյ արտաքին վաճառականութեան աննպաստ կացութեան հանդէպ։

ԱԼՖՈՆՍ ՔԱՌ ԵՒ ԾԱՂԿԱՄՇԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսացի վիպասան և հրապարակագիր Պ. Ալֆոնս Քառ, որուն 82 տարեկան հասակի մէջ վախճանումը ծանուցինք, 30 տարի յառաջ ի Նիս հաստատուած էր, և հեղինակն եղած է ծաղկի այն ընդարձակ և չահաւէտ մշակութեան որով Նիս բովանդակ Եւրոպիոյ մէջ անուանի հանդիսացած է իբրեւ ծաղկի քաղաք։ Հռչակաւոր «Ռիվիերայի վարդերն» ի Նիս ներմուծողն ինք եղած է, կ'ըսեն, և ուրիշ ծաղկանց ևս մշակութեան մեծ գործ տուած է, իւր պարտիզպանական քաջահմուտ փորձառութեամբ և աննկուն գործունէութեամբ։ Մի քանի տեսակ ծաղիկներ իւր անունը կը կրեն։ Իւր սքանչելի պարտէզ ի Նիս այցելող ամեն նշանաւոր զբօսաշրջիկներու և մանաւանդ ամենէն համբաւաւոր գրագէտներու ուխտատեղի էր։ Իւր վերջին երկեր, մանաւանդ առ իւր պարտէզն ուղղեալ նամակները նիսի համբաւն աւելցուցին։ Ի մի բան, Ալֆոնս Քառ եղաւ ըստ մեծի մասին պատճառ և հեղինակ այնոր կենդանութեան և զուարթութեան որով ամեն ժամանակէ աւելի կը փայլի Նիս, այն սիրուն խորշն հարաւային Ֆրանսայի, Միջերկրականի վրայ։ Իւր «Փակ Տունն» ի Ամն Ռաֆայէլ՝ ծառախիտ բլրի մը վրայ՝ ճշմարիտ բուրաստան մ'էր վարդերու, հարաւային տունկերու և ծաղկավայր ամեն ծաղկասիրաց։ Հետեւապէս, իւր յուզարկաւորութեան ներկայ գտնուեցան Նիսի բոլոր բնակիչք, իբրեւ իրենց բարերարին յուզարկաւորութեան։

—Ալֆոնս Քառ, Փոլ տը Քոքի նման, օտար սերնդէ էր։ Ալֆոնս Քառի հայրը Գերման մ'էր, որ Ահարկուաց իշխանութեան միջոցին բանտարկեցաւ, բայց Փոլ տը Քոքի հոլանտացի հօրմէն աւելի բարերախտ, գերծաւ կառափնատէն։ Որովհետեւ Ալեքսանդր Տիւմայի մեծ-մայրն ալ սեամորթ կին մ'էր, կը հետեւի թէ Ֆրանսայի նախորդ սերնդեան ամենէն բեղուն վիպասաններէն երեքն օտար արիւն կը կրէին իրենց երակաց մէջ։

ԱՐՏԱՔԻՆ ՄԱՆՐԱԼՈՒՐՔ

Աւստրիական ոստանին մէջ, ի Սիանէյ, հոկտ. 2ին մեծ հրդեհ մը ծագեցաւ, որ քաղաքին ամենէն աւելի վաճառաշահ մէկ կեդրոնական մասը մոխիր դարձուց, փճացնելով կարևոր դրամատուներ և վաճառատուներ։ Նիւթական վնասն իբրեւ մէկ միլիոն օսմ. ոսկի կը հաշուի, որոյ երկու-երրորդ մասն ապահովագրեալ։

—Այս օրերս ի Նանսի ձերբակալեցաւ ֆրանսացի նախկին սպայ մը, Պոնէ, որ Գերմանիոյ հաշուոյն զինուորական լրտեսութիւն կ'ընէր։ Այս մարդ ֆրանսական բանակէն վռնտուած էր իւր գինեմոլութեան և խաղամոլութեան պատճառաւ, որով չարունակ պարտուց ներքեւ կը գտնուէր։ Այնուամենայնիւ, 800 ֆր ի տարեկան հանդստեան թոշակ մը կը չարունակէր ընդունիլ Ֆրանսայի պատերազմական նախարարութենէն, և ֆրանսական բանակն իւր յոռեգոյն թշնամւոյն ժառնելու չէր խղճար։ Պոնէ իւր վրայ ֆրանսական ոստիկանութեան ուշադրութիւնն հրաւիրեց այն ծայրագոյն մտադրութեամբ որով կը հետեւէր ֆրանսական բանակին վերջին ռազմափորձերուն, մինչ՝ իւր խօսքով՝ առեւտրական գործակատար և ուղեւոր մ'էր սոսկ։ Ամեն բան խոստովանեցաւ։ Բաւ թէ փոփուկ և բարակ թղթի կտորներու վրայ կը գրէր, զորս կը ծածկէր գրքի մը մէջ, և այդ գիրքն ալ թղթատարութեան միջոցաւ կ'ուղարկէր Գերման գրասենեակի մը մերձ ի Լիւնէվիլ, յորմէ դրամ եւ հրահանգներ կ'ընդունէր։ Իւր մեղադրեալ ևս կը փնտռուին։

—Անցեալ օր ծանուցինք թէ Պառոն Հիրշ դնուած է ի Փարիզ Սէրբիոյ լա Ռիւ Ռուայեալ ազնուապետական Ակմբին ապարանքն, անսովոր կերպիւ բարձր գնով, իբրեւ վրէժինդրական միջոց մը այս գոռոզ Ակմբին դէմ, որ անդամակցութեան չէր ընդունած զինք, թէեւ Պառոն Հիրշի անունն առաջարկած էին Շարթրի գուքսն և Թրէմույլի գուքսը։ Պառոն Հիրշ այս ապարանքին տանտէր լինելով չչասացաւ։ Մանաւոր թէ այսուհետեւ այդ ապարանքին տարեկան վարձքն է դէ՛ դէ՛ ֆր։— Հրեայ սեղանաւորին վրիժառութիւնը կատարեալ կը համարին Փարիզցիք։

—Նոր հեղինակութիւն Ափրիկէի վրայ։— Հրդ-Դ. Բ-Կ-Ռ Ռ-Ռ-Ի մ-Բ-Դ-Ի Ռ-Ի։ Այս անուամբ ստուար հատոր մը կը հրատարակէ Պ. Հէրպերթ Ուորտ, Պ. Սթէնլիի ջարգուկոտոր եղած վերջապէս գնդին հաղուագիւտ ողջ մնացող սպայներէն մին, որ թէ՛ գրչով և թէ վրձինով կը նկարագրէ տեսնուածն-հաստատածային Ափրիկէի ներսերուն վայրենի ցեղերուն առտնին և ամենօրեայ կեանքն։ Հոկտ. 3/15ին պիտի հրատարակի։

—Իտալացի աւազակայութիւնը չափ և սահման չի ճանչնար այլ եւս։ Փիաչենցայէ կը ծանուցուի թէ անցեալ ուրբաթ չարագործ մը, խոստովանելու պատրուակաւ, կը մտնէ Հ. Ասթորբիի, որուն հետ երբ մինակ կը գտնուի խոստովանարանին մէջ, բէվոլվէր մը կ'ուղղէ խեղճ քահանային վրայ, պահանջելով նորա կեանքը կամ քսակն։ Եկեղեցականն նախամեծար դատեց իւր քսակն յանձնել, և զոն անարեւութացաւ, ... առանց սպասելու արձակման։

—Ի Փարիզ ազգատ դասու կին մը անցեալ շաբթուն արտասովոր փորձ մը փորձեց ինքնասպանութեան։ Սենեկին մէջ կրակարանը լցուցեալ ածուխով որուն կրակ տուաւ, գուռն և պատուհանները փակելէն ետեւ։ յետոյ 100 տարամի չափ քարիւղ խմեց, նաեւ գաւաթ մը սուրճ որուն մէջ լցուցած էր տուփ մը լուցկիի բոլոր ծայրերն, և ի վերջոյ իւր ձախ բազկին երակները բացաւ դանակաւ մը։ Բայց, կը հաւատաք, ինքնասպանութեան այս քառեակ փորձ չյաջողեցաւ։ Թէեւ այս չորս միջոցները մէկէն ընտրած էջ մահը փութացնելու համար, բայց իւր ծայրայեղութիւն բարերախտապէս ի դերեւ հանեց իւր նպատակը։—Զգացած սաստիկ ցաւերուն չկրնալով տոկալ, խեղճ կինն ազաղակ բարձաւ, դրացիք լսեցին հասան, և զինք հիւանդանոց փոխադրել տուին, ուր յոյս կայ կեանքը փրկելու։

ՄՈՐՄՈՆԱՑ ՆՈՐ «ՀՈՒԱՏԱՄԲԸ»

Մորմոն հասարակութեան ծերերն ու պատուելիներն հաւաղումամբ ժողով մը կազմելով, որուն իրենք «Եկեղեցական Ժողով» անունը կուտան, մի քանի շաբաթուան խորհրդակցութիւններէ ետքն, որոշեցին բազմակնութեան վարդապետութիւնը թողուլ բոլորովին, և իրենց դաւանութիւնը սահմանեցին հետեւեալ բառերով.

«Կը հաւատանք ի Հայրն Աստուած, ի Յիսուս Քրիստոս և ի Սուրբ Հոգին։ Կը հաւատանք թէ մարդիկ իրենց մեղաց համար և ո'չ թէ Ադամայ մեղքին համար պիտի պատժուին, թէ մարդկութիւնը կրնայ փրկուիլ Յիսուս Քրիստոսով, և հնազանդելով Քրիստոսի հաւատոյն վերաբերող օրէնքց և կանոնաց, և զղջալով։ Կը հաւատանք մկրտութեան ընկղմամբ և ձեռնադրութեամբ։ Կը հաւատանք Նիւնական Եկեղեցւոյ կազմակերպութեան, այն է՝ առաքելոց, մարգարէից, հովուաց, վարդապետաց և աւետարանչաց։ Կը հաւատանք լեզուաց բաշխման, մարգարէութեան, յայտնութեանց, տեսիլքներու եւ բուժումներու։ Կը հաւատանք թէ Աստուածաշունչ մատեանն է Բանն Աստուծոյ, ցորչափ ուղիղ թարգմանեալ է, և թէ Գիրք Մորմոնի է նմանապէս Բանն Աստուծոյ։ Կը հաւատանք ժամանակի զոր Աստուած յայտնած է և կը յայտնէ այժմ, և թէ ինք տակաւին շատ կարեւոր բաներ ունի յայտնելու Նիւկատամբ Թագաւորութեան Աստուծոյ։ Կը հաւատանք գումարման Իսրայէլի ժողովրդեան, (Մորմոնք իրենք զիրենք Իսրայէլի ժողովրդեան շարունակութիւնը կը համարին,) Տասն Ցեղերուն վերահաստատման, և թէ Սիոն պիտի վերաշինուի այս (ամերիկեան) ցամաքին վրայ։ Իրաւունք ունինք Աստուծոյ երկրպագանելու մեր խղճին թելադրմանց համաձայն, և նոյն իրաւունքը կուտանք ուրիշներու։ Կը հաւատանք թէ պարտինք հնազանդիլ մեր կառավարողաց, ցորչափ պարկեշտ, հաւատարիմ, մաքրակեաց, բարեսէր և առաքինի մարդիկ են նոքա։»

Չկարծուի թէ այս նոր դաւանանք լոկ աստուածաբանական նշանակութիւն ունի։ Առաւելապէս քաղաքական է անոր նշանակութիւնը։ զի չը նորհիւ այս բարեփոխեալ վարդապետութեան, Իտահօ նահանգին մէջ գտնուող 11,100 Մորմոնք կարող պիտի լինին քաղաքական ընտրողութեան իրաւունքն ի գործ դնելու, և ամերիկեան դաշնակցային կառավարութիւնը չպիտի դրաւէ Մորմոնաց եկեղեցական ինչքն ու ստացուածքը։

—)(47)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼԻԻ

ԷՄԻԼ ՌԻԶՊՈՒՌ

ԽԵԼԱԳԱՐԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԱՆԿՈՒՄԸ

Իրմէ քանի մը քայլ հեռաւորութեամբ սպիտակածաղիկ և թաւատերեւ թուփ մը ծածկած էր պատին կատարը, և անօսր ճիւղերը պատին արտաքին կողմէն դէպի վար կախուած էին։

—Ա՜հ, ըրաւ երիտասարդը։

Եւ մտածելն ու գործադրելը մէկ եղաւ։ Բռնեց թուփին ճիւղերը, չուանի մը պէս քաշեց զայնս և ոտքերովն ու ծունկերովն աշխատելով՝ բաւական դիւրութեամբ յաջողեցաւ պատին վրայ մագլցիլ։ Թանձրախիտ ոստերով ծառատունկը ապաստարան մը կ'ընծայէր իրեն։ կարելի եղածին չափ հանգստաւէտ կերպով տեղաւորուեցաւ այդ դալարեաց ու ծաղկանց բարձին վրայ։ յետոյ, պարտէզին մէջ դիտելու համար, առանց աղմուկի մէջ մտնելու մէկ կողմ ըրաւ իրարու մէջ անցած ճիւղերը և այս կերպով լուսամուտ մը պատրաստեց ուսկից կրցաւ դիտել վերջապէս։

Զայնը դադրած էր երգելէ ու երգչուհին աներեւոյթ եղած էր։

—Եթէ տուն մտած չէ, մտածեց Ատրիէն, սա Թուփերէ մէկին ետին ըլլալու է։

Եւ աչքը պարտիզին մէկ ծայրէն միւս ծայրը կը պտտցուներէր, ծառուղեաց վրայ, Թուփերուն վրայ, ամեն խորութեանց թափանցելով։

Պարտէզը սքանչելի կերպով մշակուած ու խնամուած էր։ Աւազուտ ծառուղիներու գետնին վրայ կարելի չէր խոտի շիւղ մը անգամ գտնել։ Ծաղկալից տունկերու եւ բոյսերու սքանչելի հաւաքածոյ մը կար այն տեղ։ ամենուրեք վարդենեաց թուփեր ու վարդենիք։ պէս պէս փայլուն ծաղիկներ եւ ծառուղեաց երկու կողմէ լայն բարձրաւանդակներ, զանազան բոյսերով ծածկուած։

Եթէ Վէրվէնի մարգիզը միակ գաղափարով մը զբաղած չըլլար բոլորովին, անշուշտ պիտի սքանչանար տեսնելով այդ քաղաքակրթի գետինը որ երկրային ճշմարիտ դրախտի մը վերածուած էր, խոպան տափաստանի մը մէջտեղ։

Ամեն միջոց ի գործ դրած էին, առանց ծախք խնայելու այդ ամայի անկիւնը հեշտալի վայրի մը վերածելու համար։ Եւ որովհետեւ տանուտէրը պարտիզպան չուներ, ինքն իսկ կը մշակէր իր պարտէզն այնպիսի խնամքի եւ տարակոյս չկար թէ այնպիսի հաճոյքով որք արուեստագետի ճաշակներ ի յայտ կը բերէին։

Բայց մարգիզը այս չէր մտածեր։ Հիմակու հիմայ այդ կէտերը չէին հետաքրքրեր զինքը։ Բոլոր այդ ծաղիկները, որք շնորհալի ձեւով մը դէպի վար կը կախուէին, կարծես հաճոյք զգալով արեգակն տաքութենէն, սքանչելի շրջանակ մը կը կազմէին որուն մէջտեղ երգչուհին տեսնել կ'ուզէր։

Մարգիզը տասը վայրկեանէ ի վեր իւր դալարագեղ թաքստոցին մէջ կը գտնուէր արդէն, երբ յանկարծ նշմարեց կենդանի արարածը որ թաւուտի մը տակէն դուրս կ'ելլէր։

Հեշտալի՜ երեւոյթ։ Մանկամարդ աղջիկ մըն էր։ . . . Հրաշալի, իտէական գեղեցկութեան տէր աղջիկ մը, լուսոյ պէս պայծառ։ Քանի՞ տարեկան կրնար ըլլալ։ Իւր նուրբ հասակէն, իւր շնորհալի ձեւերէն, որք յստակօրէն կը նկարուէին իր գաշմիրէ շրջագգեստին տակէն, էր գիստերուն կողմը բոլորովին սեղմուած էր, տասնըվեցէն տասնըեօթ տարեկան կ'ենթադրուէր։ Բայց երբ կը վազվռտէր մարգագետիններուն վրայ, թեթեւոտն, փափկիկ, թաշնոյ շարժումներով, երբ վարդենեաց փունջի մը վրայ կը ծռէր անոր անուշ բուրումը ծծելու և շապրակ մը կը հոտոտէր իր ո'չ նուազ թարմ ու վարդագոյն շրթունքներով. երբ ծաղիկ մը յարմակել կ'ուզէր թիթեռնիկներու ու կը խաղար ոսկեգոյն կամ ծիրանեգոյն թեւերով ուրիշ թիթեռնիկներու հետ, որք կը թռչտէին գլխուն շուրջը, երբ մանկական բարակ ճիչեր կ'արձակէր, այս ամենը լսողին ու տեսնողին համար տասներկու տարեկանէն աւելի չէր երեւնար։

Մանկամարդ աղջիկը խաղալով հանդերձ ծաղկանց ու թիթեռնիկներուն հետ զորս կարծես ընտանեցուցած էր իրեն, պատին քով գացած էր ու մարգիզին գտնուած տեղւոյն մօտ կը գտնուէր։

Այն ատեն, երիտասարդը՝ որ ցայն վայր անկատար կերպով միայն նշմարած էր անոր սքանչելի դիմագծերն ու փայլուն գեղեցկութեան վրայ կ'սքանչանար լիուլի։

Ցափշտակուեցաւ մնաց եւ այնպէս մը զգաց թէ բաց մը կը ծաւալէր ներսիդին։ Ինչպէ՞ս բացատրել այն նոր և տարօրինակ զգացումները զորս կ'զգար։ Շլացած, սքանչացած էր և սակայն կոկորդին մէջ հեծկլտանքի պէս բան մը կար, և այնպէս մը կուգար իրեն թէ աչքերն արցունքով կը լեցուէին։

Բայց աչքերն հիացմամբ յառեալ մնացած էին ծաղկատի աղջկանը վրայ ու այնպէս կուգար իրեն թէ կրնար կեանքին մինչեւ վերջը մնալ այդ դիրքին մէջ, անոր վրայ զմայլելով։

Օրիորդն ունէր այն մաքուր ու նուրբ դիմագծերով կատարեալ դէմքերէ մին զորս Ռաֆայէլ կը սիրէր իր հրաշալի նըկարներու մէջ երեւցուցնել։ Գրգռալի բերանը գզրոցիկ մըն էր կարծես երկու շարք սքանչելի ակռայներու, որք արեւելեան փառաւոր մարգարիտներու նման թափանցիկ կ'երեւէին։ Սիրուն քիթ մը ունէր, բարձր ճակատ մը, փոքրիկ ականջներ եւ խարտիշագեղ մազերու հոյլ մը որոց քանի մը խոպոպիք բոլորակ ուսերուն վրայ թափթփած էին։ Փոքրիկ, գիրուկ ձեռքը մանկան մը կը նմանէր։ Նոյն ներդաշնակութեամբ փոքրիկ էին նաեւ ոտները։ Սքանչելի վիզ մը ունէր և արդէն իսկ հրապուրիչ կոկորդ մը։ Աչքերը, բաց կապոյտ, կարծես կ'սքողուէին երկար արտեւանաց ետին։ Աչացը վրայ յօնքերը կատարելապէս գեղեցիկ էին։

Բարեձեւ ու նրբենի հասակ մը ունէր։ Իր ամեն շարժմանց մէջ շնորհալիութիւն մը եւ միեւնոյն ժամանակ անակնկալ բան մը կար։ Բայց ամենէն աւելի զարմանք ու եզական տպաւորութիւն մը յառաջ բերող բանն այն էր որ, նայուածքին արտայայտութիւնը բնաւին չէր համապատասխաներ մարմնոյն թեթեւաշարժութեան ու շարժմանց ջղային ոգեւորութեան։

Նայուածքն անոյշ էր ու բարի եւ բուռն զգայնութիւն մը կ'արտայայտէր։ բայց զուրկ էր այն լոյսէն, այն պայծառութենէն զորս անոր հանդիպողը կ'ուզէր գտնել այդ աչքերուն մէջ։ առանց փայլի, առանց ցոլմունքի, մարած էր նայուածքը։

Երազախոյզ, մեղամաղձոտ, ցնորական ու տխուր կ'երեւէր այդ մանկամարդ աղջիկը, անհունութեան մը մէջ թաղուածի պէս։ բայց իրապէս, իր արտայայտութիւնը անթափանցելի էր, եւ զինքը տեսնողը կ'զգար թէ մնածման ցոլացումը կը պակսէր ի նա։

Սակայն դէմքին ամբողջութիւնը ներդաշնակ էր նայուածքին հետ։ դէմքն հանդարտ էր, մելամաղձութեամբ աղօրեալ, առանց կենդանութեան։ կեանք չի-կար այդ դէմքին վրայ։

Ապահովապէս, վիշտը չէր դպած երբէք այդ պաշտելի աղջկան, եւ յոռի չուչմ մը չէր ապականած այդ հոգւոյն անբծութիւնը։

Ֆիզիկական ոյժերը լաւ ծաւալած, քաջառողջ, գրեթէ կին մըն էր այդ մանկամարդ աղջիկը, որ գրեթէ մանկան մը պարզամտութիւնը, անմեղութիւնը ու ազիտութիւնն ունէր։

Ինչպէս ըսինք, Վէրվէնի մարգիզին գտնուած տեղւոյն մօտեցած էր։

—Օ՜հ, գոչեց յանկարծ, աչքերը գետին յառած։

Ու ծռեցաւ աւազին վրայէն վերուց միջատ մը։

—Խեղճ պզտիկ, ըսաւ, քիչ մնաց վրադ պիտի կոխէի։

Եւ փափկութեամբ միջատը վարդի մը վրայ դրաւ։

(Շարունակի)

ԱՋԳԱՑԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ցնտեսական Խորհուրդն իւր սովորական նիստը կազմեց երէկ ի Պատրիարքարան ատենապետութեամբ Մեծ. Միհրան էֆէնտի Սեթեանի.

Խորհուրդը տեղեկանալով որ Խասգիւղի Գալֆեան Որբանոցին սեպհական ի Խասգիւղ Զիլիֆտար թաղը գտնուած խանութը՝ յիշեալ Որբանոցի բարելաւչատակ հիմնադիր Սրբուհի մայրապետի վրայ կարծուելով, Մահիլալթի կողմէ աճուրդի դրուած է, մինչդեռ այդ խանութ կը գտնուի Քէրէքտէճեան Պետրոս էֆէնտիի ամուսնոյն Տիկին Մարիամ Յովակիմեանի վրայ, յանձնարարեց Պատրիարքարանի գործակատար Ճրէնկեան Աբրահամ էֆէնտիին որ Լվովաքի Նախարարութեան ներկայանալով առ այդ տեղեկութիւն տայ.

Կէտիկ Փաշայի թաղական խորհուրդը խմբովին հրաժարած և եկեղեցւոյ ու վարժարանի մատակարարութիւնը անխնամ վիճակի մէջ մնացած ըլլալով, Ցնտեսական Խորհուրդը թէև իւր նախորդ նստին մէջ հրաւիրած էր նոյն թաղական խորհրդոյ անդամները գէթ ժամանակ մը ևս շարունակել իրենց պաշտօնը, սակայն Խորհուրդը նկատելով որ այս հրաւէր ապարդիւն մը նացած է, բացառիկ տնօրինութեամբ Կէտիկ Փաշայի եկեղեցւոյ ու վարժարանին մատակարարութիւնն առժամապէս իւր ուղղակի հսկողութեան ներքեւ առաւ և յանձնեց իւր անդամակիցներէն Տանիէլեան Սարգիս էֆէնտիի, որպէս զի Պատրիարքարանի գանձապահ Խաչիկ էֆէնտի Մարգարեանի հետ առժամապէս կատարէ նոյն եկեղեցւոյ ու վարժարանի մատակարարութիւնը.

Խորհուրդն ասոնցմէ զատ զբաղեցաւ նաեւ այլ և այլ կոտակային, թաղային և հաշուական խնդիրներով.

Ըստ առաջարկութեան Դեր. Օրմանեան Սրբազանի, Արմաչու գպրեվանուց փոխ-տեսչութեան հրաւիրուած է Արժ. Եղիշէ Ծ. վարդապետ Դուրեան որ միանդամայն ուսուցչական կարեւոր պաշտօն մը պիտի ստանձնէ յիշեալ հաստատութեան մէջ.

Արժ. Դուրեան Հայրն երէկ ներկայացաւ Խնամակալութեան նստին, յորում պէտք եղած բանակցութիւնք կատարուելով, համաձայնութիւն գոյացաւ. Ն. Արժանապատուութիւն յառաջիկայ երկուշաբթի կը մեկնի մայրաքաղաքէս յԱրմաչ, իւր նոր պաշտօնի գլուխն անցնելու համար.

ԱՋԳԱՑԻՆ ՆՈՐ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հիւանդանոցի Պատ. Հոգաբարձութիւնն երէկ իւր շաբաթական խորհրդակցութիւնը կատարեց Հիւանդանոցին մէջ, ուր պատսպարեալները նոր շէնքերուն մէջ փոխադրելու և տեղաւորելու համար վերջնական կարգադրութիւններ ըրաւ.

Այս փոխադրութեան առթիւ, Հիւանդանոցի ամէն յարկերուն պատս պարելոց մահիճք և մահճակալք, ճերմակեղէնք և զգեստեղէնք, ինչպէս նաեւ վարագոյրք ամբողջովին կը փոխուին և նորեր կը պատրաստուին. երկու հազար ոսկի ծախք եղած է միայն մահիճներու և մահճակալներու փոփոխման համար, որք եւրոպայէն բերուած են ամենքն ալ, և եւրոպեան լաւագոյն հիւանդանոցներու մէջ գործածուած սեռակէ են.

Հիւանդք նոր շէնքը պիտի փոխադրուին մինչեւ երկու շաբաթ և յիսարք՝ մինչեւ մէկ ամիս. Կատարի յիսարաց համար մասնաւոր շէնք մը պիտի կառուցուի.

Որբերը կը մնան Ս. Յակոբայ վանքին մէջ, ուր մի քանի հարիւր ոսկւոյ ծախիւք պէտք եղած նորոգութիւնք կատարուած են իրենց պատսպարութեան համար, մինչեւ ցկառուցումն Որբանոցի մասնաւոր շէնքին, որոյ շինութեան հրովարտակն ելած է, և միայն գետինը մնացեր է ընելով հանդերձ պատահականութեան դէմ ապահովելու կաշխատուի օրինական միջոցներով.

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ ՀԱՐՑԱՓՆՆՈՒԹԵԱՆՑ

Ս. Հռիփսիմեանց եւ Նեկտարիներան վարժարանին Օրթագիւղի

26 Սեպտ. Դշ. առաւօտ

ժամէ 9—12 Մայր. լեզու Գ. Դ. կարգաց. —կրօնագիտ. Գ. Է. կարգաց.

Ցետ միջօրէի

» 1—5 Իրագիտ. և Բնագիտ. Գ. Է. կարգաց.

27 Սեպտ. Երկ. առաւօտ

» 9—12 Գաղղ. լեզու Ե. Է. կարգաց.

Ցետ միջօրէի

» 1—5 Աշխ. Պ. Ե. կարգաց.— Աղդ. պատմ. Դ. Զ. կարգաց.

28 Սեպտ. Երք. առաւօտ

» 9—12 Ս. Գրոց պատմ. Գ. Զ. կարգաց. —Առողջաբ. Զ. Է. կարգաց.

Ցետ միջօրէի

» 1—5 Մայր լեզու Ե. Զ. կարգաց — Բնակ. պատմ. Ե. Է. կարգաց.

30 Սեպտ. Հինգշաբթի առաւօտ

» 9—12 Դրամագիտ. (Տարերք) Երկրաչափ. Ցօմարակ. Է. կարգ և Թուաբ. Ե. Զ. կարգաց.

Ցետ միջօրէի

» 1—5 Աշխ. Զ. Է. կարգ. Մայրենի լեզու Է. կարգին.

Հանդէս մշակութասիրութեան եւ բաշխումն վկայականաց.

Նան.—Գծագրութիւնք, Գեղագրութիւնք եւ գրաւոր քննութիւնք ի տես գրուած են.

Ազիզ Գարահիսարի համար Հայ. գաղ. Տաճկ. լեզուաց եւ Աշխարհագրութեան, չափագիտական ուսմանց հմուտ դասատու մը կը փնտռուի գոհացուցիչ ամսականաւ, դիմել Պոլիս Սուլթան Համամ Բինթ-խան թիւ 14, 15 գրասենեակները. 167 3—5

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՂԵՒՈՒԹԻՒՆՔ ԱՍՏԻՃԱՆՔ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Քէօֆահիոյ կառավարիչ անուանեցաւ Ահմէտ Համտի փաշա, Նախորդ կառավարիչ Հորան գաւառին.

Քաշօթի Նախնական դատարանին Նախագահ անուանեցաւ Խրիստաթօս էֆէնտի, Նախորդ հարցաքննիչ դատաւոր Միտիլիի.

Պաղտատի Տիվանիյէ գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Ալուսզատէ Աքիֆ էֆէնտի.

Իւլայի առաջին աստիճան տրուեցաւ թաղապետութեան Ա. շրջանակին հաշուակալ Մէհմէտ էֆէնտիի.

Իւլայի երկրորդ աստիճան՝ Եգիպտոսի հեռագրական քոմիսէր Էմիլ էֆէնտի.

Սանիէ Միւթէմիզի աստիճան՝ Բ. Դրան թարգմանութեանց սենեկի գերտնօրէն Մուսթաֆա Նուրի պէյի.

Սանիյէի երկրորդ աստիճան՝ արտաքին թղթակցութեանց դիւանի քարտուղարներէն Մէհմէտ Բէճէպ պէյի, թաղապետութեան Ա. շրջանակին թղթակցութեանց քարտուղարի օգնական Ահմէտ պէյի, Սամսոնի հեռագրական ու թղթատարական տնօրէն Բաքի էֆէնտիի և ոստիկանագնդի դիւանին քարտուղարներէն Մէհմէտ Նէշէ պէյի.

Սալիսէի աստիճան՝ նոյն դիւանի քարտուղարներէն Հիւսնի էֆէնտիի, Սալիհ էֆէնտիի ու ամսաթղթակաց քարտուղար Նաբիլի պէյի, Սուրիոյ հեռագրական ու թղթատարական քննիչի օգնական Մուսթաֆա էֆէնտիի, Դամասկոսի հեռագրական ու թղթատարական տնօրէն Ահմէտ էֆէնտիի, Տրապիզոնի հեռագրական ու թղթատարական քննիչի օգնական Հաճի Բեամիլ էֆէնտիի և թաղապետութեան Ա. շրջանակին հանրային մաքրութեան պաշտօնեայ Թիմուր էֆէնտիի.

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ կայս. ատաղ թիկնապահ Տէրվիշ փաշայի քարտուղար Մէհմէտ Ճէնապ էֆէնտիի և Սուրիոյ հեռագրական ու թղթատարական ընդհանուր տնօրէն Հիլմի էֆէնտիի.

Չորրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ թաղապետութեան Ա. շրջանակին ընդհանուր հաւաքիչ Հալիմ էֆէնտիի եւ Ներքին գործոց Նախարարութեան թղթակցութեանց դիւանի քարտուղարներէն Մուսթաֆա Ֆազլը պէյի, որ միանդամայն Տէրվիշ փաշայի քարտուղարներէն մին է.

Չորրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ Եոզգատցի վաճառական Սիմոն էֆէնտիի.

Չորրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Տէրվիշ փաշայի քարտուղարներէն Հաճի Իպրահիմ պէյի և Թղթանօթարանի ժողովոյ դիւանին քարտուղարներէն Ակնաի էֆէնտիի, Եուսուֆ էֆէնտիի եւ Նուրի էֆէնտիի.

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Նախարարաց Խորհուրդն երէկ իւր սովորական նիստը կազմեց ի Բ. Դուռն և կարեւոր խնդրոց վրայ խորհրդակցութիւններ կատարեց.

Նախարարաց Խորհուրդէն յետոյ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն ու Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարը խորհրդակցութիւններ կատարեցին.

—Գոնեաի Նոր կուսակալ Հաճի Հասան պէյ երէկ Բ. Դուռը գնաց և տեսակցեցաւ Ներքին գործոց Վսեմ. Նախարարին հետ.

Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ

Դատական Նախարար Վսեմ. Բիզա փաշա երէկ կայս. պալատ գնաց և ստացաւ Վեհ. Սուլթանի ինչ ինչ հրամանները.

ՄԻՒՆԻՐ ՊԷՑ

Արտաքին գործոց Նախարարութեան մէջթմուպճի և օտար Մամլոյ դիւանին տնօրէն Միւնիր պէյ, որ մէկ քանի շաբաթէ ի վեր Եւրոպա կը գտնուէր, երէկ իրիկուն մայրաքաղաքս ժամանեց արեւելեան ճեպընթաց կառախումբով և ուղղակի կայս. պալատ գնաց.

Միւնիր պէյ այս առթիւ արժանացաւ Վեհ. Սուլթանի մեծարանաց.

ՍՊԱՆԻԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆ

Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ սպանիական դեսպան Պ. Ռիւլաթա վաղը Սէլամլըքէն յետոյ Ն. Վեհափառութեան ներկայանալու պատիւը պիտի ունենայ, մատուցանելու համար իւր յանձնարարագրերը.

ԻՏԱԼԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆ

Իտալական դեսպան Պառոն Պլան, որ ժամանակէ մը ի վեր բացակայ կը գտնուէր, երէկ իրիկուն մայրաքաղաքս ժամանեց արեւելեան ճեպընթաց կառախումբով. Սիրքէճիի կայարանին մէջ կը գտնուէին դեսպանատան պաշտօնեայք ինչպէս նաեւ Բ. Դրան կողմէ զրկուած յատուկ պաշտօնեայներ, որք բարի գալուստ մաղթեցին դեսպանին.

Պառոն Պլան ուղղակի դեսպանատան ամարանոցը գնաց ի Թարապիա.

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԴՊՐՈՆԳԻՐ

Թուրքիոյ և Ռուսիոյ միջեւ վերանորոգելի առեւտրական դաշնագրոյն համար կազմեալ յանձնաժողովը, ընդ Նախագահութեամբ Արտաքին գործոց Նախարարութեան խորհրդական Վսեմ. Թարեմ փաշայի, այսօր ի նիստ գումարելով խորհրդակցութիւններ պիտի կատարէ.

ՀԱՑ ՁԵՐԲԱԿԱԼԵԱԼՔ

Հ-էէէ-Ր կ'իմանայ թէ Մայր Եկեղեցւոյ աւագերէց Տ. Սուքիաս Հօր վրայ զէնք պարպող անձանց նախնական քննութիւնները պարունակող գրութիւնք երէկ յանձնուած են Դատական Նախարարութեան.

ԱՐԴԻԼԵԱԼ ԼՐԱԳԻՐ

Զեռնհաս իշխանութիւնը ծանոյց որոց որ անկ է թէ Ն-էծ-Ը լրագրոյն ի Թուրքիա մուտքն արգիլեալ է.

ՊՈԼՍՈՅ ՔԱՐԱՓՈՒՆՔ

Կ. Պոլսոյ քարափանց շինութեան բանակցութիւնք ապահով ելքի մը յանգելու վրայ ըլլալով, այժմէն կը խորհուի այն փոփոխութեանց վրայ զորս Ղալաթիա և Պոլիս պիտի կրեն այս առթիւ. Ուշադրութեան գլխաւոր առարկայ եղած է Քարաքէօյի կամուրջը և չ'գտնուիր թէ այդ կամուրջը իւր տեղը պիտի պահուի թէ պիտի տեղափոխուի. Այս կարեւոր խորհրդոյ մասին վերջնական որոշում մը տրուած չէ դեռ.

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆ

Երէկ ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտոֆ՝ դեսպանատան գլխաւոր պաշտօնէից հետ պահակ չոգենաւով պտոյտ մը կատարեց կղզիներու կողմն և Հէյպէլի կղզին երթալով այցելութիւն տուաւ Երուսաղէմայ Ցունաց Նախորդ Պատրիարք Տ. Նիկոդիմոսի.

ԹՈՒՐԲԻՆ ԵՒ ԳԱՐԱՏԱՂ

Ըստ տեղեկութեանց Թ-էէէի, Լայիթէնպէրկի Դուքսը մայրաքաղաքս գտնուած պահուն խնդրեր է Վեհ. Սուլթանէն որպէս զի օսմանեան մէկ քանի կարող սպայք և զինուորք Զէթինէ ղրկուին Գարատաղի զինուորները մարզելու համար. Ն. Վեհափառութիւն եւս հրամայած է որ կարող սպայ մը և մաս մը զինուորք Զէթինէ ղրկուին և ասոնց ամսաթղթակը վճարուի կայս. անձնական Գանձուն Նախարարութենէն.

ԴԵՐԵՎՑ ԱՌԵՒՏՈՒՐԸ

Դերեւց առեւտուրն արգիլման առթիւ Թուրքիոյ և Անգլիոյ միջեւ կնքեալ պայմանագրոյ մը համաձայն, ամեն այն ուղեւորներն որք Ափրիկէի գերիներ ունին իրենց մօտ իրրեւ իրենց անձնական սպասաւորը, պարտին վկայագիր մը ունենալ ի Հեռին. Արդ, անգլիական դեսպանատունը թագրիր մը ուղղելով Արտաքին գործոց Նախարարութեան, ծանուցած է թէ այդ վկայագրերու առթիւ զեղծումներ կը գործուին և թէ շատ մը գերիներ ցամաքի ճամբով կը փոխադրուին և կամ Ափրիկեան Տրիպոլոյ, Պենկազիի, Ճիտտէի ու Հոռէյտայի նաւահանգիստներէն Մախաուսէի շոգենաւերու միջոցաւ ի Կ. Պոլիս ու Թուրքիոյ այլ և այլ կողմերը փոխադրուելով գաղտնի կերպիւ կը վաճառուին. Դեսպանատունը յանձնարարած է որ խիստ քննութիւններ կատարուէին յետոյ միայն այդ գերիներու արտաքսումն կամ շոգենաւերու միջոցաւ փոխադրումն արտօնուի.

Այս թագրիրն ինչպէս նաեւ Արտաքին գործոց Նախարարութեան մէկ գրութիւնը Նախարարաց Խորհուրդին մատուցած են. Նախարարաց Խորհուրդը նկատելով որ կայս. կառավարութիւնն եւս կ'արգելու գերեւց առեւտուրն և նկատելով որ միւս կառավարութիւնք եւս այս մասին մեծ ուշադրութիւն կ'ընեն, որոշած է որ յետ այսորիկ ամեն միջոց ձեռք առնուելով արգիլուին այդ զեղծումնք ինչպէս նաեւ գերեվաճառութիւնը.

Ներքին գործոց Նախարարութիւնն ամեն կողմ հաղորդած է այս որոշումն, յանձնարարելով որ խիստ հսկողութիւնք ի գործ դրուին որպէս զի որ եւ է պատրուակաւ գերիներ չ'փոխադրուին.

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հեռագրական տեղեկութեանց համաձայն, Հալէպի մէջ սեպտեմբեր 25ին 15 հոգի հնտախտէ բռնուեր և ասոնցմէ չորսն ու նախապէս բռնուածներէն ալ 15 հոգի մեռեր են.

Օգոստոս 26էն մինչեւ սեպտեմբեր 24 Հալէպի մէջ ընդ ամենը 187 հոգի հնտախտէ մեռած են.

* *

Հալէպի գաւառական լրագիրը կ'ըսէ թէ տեղւոյն առողջապահական ժողովը վաւերացուցած է Սուրիոյ կուսակալին մէկ հեռագրոյն պարսնակութիւնն, որուն համաձայն 5 էն մինչեւ 10 ցորէնի ծանրութեամբ Ֆ-էֆ-Ը ոբ Քէնէի գործածութիւնը մեծապէս կը նպաստէ հնտախտի դէմ. Հետեւաբար այս գեղի գործածութիւնը յարձնարարուած է ամեն կողմ.

* *

Պէրութի Հ-էէէ-Ր-էլ-Աէդ-ը լրագիրն իր սեպտ. 13ի թուով հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հաղորդէ.

Բարձր. Մեծ-եպարքոսին հեռագրական մէկ հրամանին վրայ, Պէրութի կուսակալ Ազիզ փաշա փութաց զինուորական շքմայ մը հաստատել Լաթաքիոյ և Անտիոքայ միջեւ, և հաղորդակցութեան այն կէտերուն վրայ որք կը միացունեն երկու գաւառները մինչեւ Լիբանանու սահմանագլուխն, հիւսիսային կողմէն. Նմանօրինակ շքմայ մը հաստատուեցաւ նաեւ Մէրճիյունի կողմէն, մինչեւ Մեռեալ Ծով երկարելով հարաւէն. Այս միջոցներ ձեռք առնուած են վարակեալ տեղերուն հետ ամեն հաղորդակցութիւն արգիլելու համար, որպէս զի հնտախտը չ'տարածուի. Իսկէնտերունէն ծովու ճամբով եկող ուղեւորք եւս տասնօրեայ քարանթինայի ենթարկուած են.

Պէրութի կուսակալն ինչ ինչ միջոցներ տնօրինած է, քաղաքին մաքրութեան և հանրային առողջութեան պահպանման համար.

ԿԱԼՈՒՈՒԹԱԿԱՆ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆՔ

Վէտ-ԷՐԸ Տէվէյէով գրաւ տրուած և կամ ՎէՖ-էն Ֆէրուզ եղած կալուածներուն և հողերուն փոխանցմանն նկատմամբ Պետական Խորհրդոյ մէկ որոշումն որ կայս. Իրատէով վաւերացեալ է, կը տրամադրէ թէ այս պարագային մէջ դատարան դիմելու և վճռագիր ձեռք բերելու պէտք չկայ, այլ վարձու բռնելու և վարձու տալու գործողութեանց համեմատ, Տէֆթէրը խագանիի պատասխանէից կողմէ ղրկուելիք ծանուցագրին վրայ գործադիր պաշտօնեայք կատարեն յիշեալ պայմանաց մէջ գտնուող կալուածներն և հողերն պարպելու և յանձնելու գործողութիւնները.

ՍԵԼԱՆԻԿԻ ՀՐԿԻԶԵԱԼՔ

Գարատաղի իշխանը բաւական կարեւոր գումար մը ղրկած է ի Սելանիկ վերջին հրդեհէն վնասեալ անձանց բաշխուելու համար. Մայրաքաղաքիս ամերիկեան դեսպան Պ. Սալոսն Հիրշլուր առեր է թէ, բաց ի այն 10,000 ֆրանքէն որ հանգանակուած էր ի Միացեալ Նահանգս՝ Սելանիկի հրդեհեալոց ի Նպաստ, 15,000 ֆրանքի նոր գումար մը եւս հանգանակուեր է.

ՄԻԻՍԹԼՍՆԱ ՎԱԳՈՆԵՐ

Էվգաֆի Նախարարութեան կողմէ տրուած որոշման մը համաձայն, Դ-էրԷՖ- կոչուած վագոնները յաձանձման եղանակը քննելու և այդ վագոնները միւթէվէլլիներուն հաշիւները նայուելու պահուն, Էվգաֆի հաշուակալք որ և է ստակ չպիտի պահանջեն իրրեւ հաշուական ծախք. Նոյնպէս Ֆէէ-ի եւ Ռէնէ-ի պաշտօնագրերու համար ալ, թուղթին գնէն զատ, որ եւ է ստակ չպիտի առնուն.

Պ. ՌԻՕԹԷՐՍՔԻՕԼՏ

Մայրաքաղաքիս շուէտական դեսպան Պ. Ռիօթէրսքիօլտ Բեգրպուրկի դեսպան անուանուած ըլլալով, իւր հրաժեշտի գրերը մատուցած է Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին.

ՍԲՐ ԷՏԿԱՐ ՎԻՆՍԸՆԴ

Օսմ. կայս. Պանքայի ընդհ. տնօրէն Սբր Էտկար Վինսընդ իր տիկնոջ հետ Անգլիայէն ճանապ ելեր է մայրաքաղաքս գալու համար. Սբր Էտկար և տիկին Վինսընդ մէկ երկու օր պիտի մնան ի Պուլկարիա.

ՊԱՆԳԱՑԻՆ ՆՈՐ ՇԷՆՔԸ

Օսմ. կայս. Պանքային համար Ղալաթիոյ Կլավանի խանին տեղը կառուցուող նոր շէնքին շինութիւնը բաւական առաջ տարուած է և առաջին յարկի պատերը բարձրացած են արդէն. Իսկ Բէժիի համար անոր կից կառուցանելի շէնքին շինութիւնը դադրած է, որովհետեւ այն գետինն որուն վրայ պիտի կառուցուի այս շէնք ամբողջապէս Բէժիին անցած չէ տակաւին. Այդ գետնին մէկ կողմը կը գտնուի տուն մը որ վար պիտի առնուի, սակայն այդ տան մէջ կը բնակի Պ. Հաճօրալ որուն վարձակալութեան պայմանաժամը յունուարին կը լրանայ. Պ. Հաճօրալի և Բէժիին միջեւ համաձայնութիւն գոյացած չըլլալով, այս վերջինը որոշած է իւր շէնքին կառուցումը դադրեցնել մինչեւ յունուար.

Պանքային ու Բէժիին երկու շէնքերն ալ կ'աւարտին 1891 տարւոյ մէջ.

ՋՐՀԱՆԿԻՐ ՁՕՐԵՐ

Երէկ ծանուցուեցաւ թէ կայս. Իրատէ մը հրամայած է ջրհանկիր զօրաց նոր վաշտ մը կազմել. Արդ, ոստիկան-զինուորաց պահականոցներու համար կազմեալ յանձնաժողովին որոշմամբ, այդ վաշտ պիտի բաժնուի հարկ դատուած պահականոցներու մէջ. Հրդեհ պատահած ժամանակ, ապահականոցներն իրարու իմաց պիտի տան էլեկտրական զանգակներու միջոցաւ և ջրհանկիր զօրքերն անմիջապէս հրդեհի վայրը պիտի դիմեն.

ԱԻԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ

Կէմլիյիկէն կը գրեն առ Սէրհ թէ անցեալ շաբաթ օր Բազարքէոյ գիւղախումբի շրջակայ եկեղեցիներէն Առաքել էֆէնտի Կէմլիյիկէն իւր գիւղը վերադարձած պահուն, մէկ քանի աւազակներ վրան յարձակեր և լեռը տարեր են. Աւազակներն երկու հազար ոսկի փրկանք պահանջած են Առաքել էֆէնտին ազատ արձակելու համար. Տեղական կառավարութիւնն իմանալով այս դէպքը, գաւառակի գայմագամն՝ ոստիկան-զինուորներ առնելով իւր հետ՝ աւազակները հալածել ոկսեր է.

ԵՒՐԲԷԹԻ ՆՈՐ ՇՈՊԵՆԱՒԻՐ

Եւրբէթի Խայրիյէի կողմէ յԱնգլիա յանձնարարեալ չորս շոգենաւերու վերջինը, թիւ 40. երէկ առաւօտ Պոլսոյ նաւահանգիստը ժամանեց, սակայն մշուշին պատճառաւ Գալատգիւղի բացերը կեցաւ. Եւրբէթի տնօրէն Հիւսէյին էֆէնտի շոգեմակոյկով մը նոր շոգենաւը գնաց, որ կղզիներուն կողմը փոխ մը կատարեց.

Այս շոգենաւ պորմաւոր է և բոլորովին յար և նման 39 թիւ շոգենաւին.

Կայս. հրամանաւ՝ բժշկական վարժարանի այս տարուան շրջանաւարտներէն Եուսուֆ էֆէնտի, Թալիպ էֆ. և Ահմէտ էֆ. Փարիզ պիտի երթան. առաջինը ուղղային հիւանդութեան, երկրորդը ներքին հիւանդութեանց և երրորդն ալ քիմիագիտութեան վրայ իրենց ուսումը կատարելագործելու համար.

—Արտաքին թղթակցութեանց դիւանի քարտուղարներէն Սալիհ պէյ երէկ Փարիզ ուղեւորեցաւ Մարսիլիոյ ճամբով.

—Թաղապետութեան Թ. շրջանակին պաշտօնեայք յունիս, յուլիս և օգոստոս ամսոց մէջ 3128 օխա պակաս կշռոյ հաց գրաւած են, որոց 2096 օխան աղքատաց բաշխուած եւ 1032 օխան յիմարանոցին տրուած է.

—Ադրիանուպոլսոյ հրէից խասասամպետ կարգուած է Բաֆայէլ Պէհմանէլրաշ էֆէնտի, խասասամպետ Ֆիլիպէի.

—Կայս. հրամանաւ՝ Նաւահանգստի վերատեսուչ Տիլավէր փաշայի որդի դերհազարապետ Սալիհ պէյ Գերմանիա պիտի ղրկուի զինուորական ուսումը կատարելագործելու համար.

—Կայս. հրամանաւ՝ ազատ պիտի արձակուին 1302 տարւոյն գրուած զինուորք. Այս գործողութիւն պիտի սկսի յառաջիկայ հոկտեմբեր մէկին.

—Դամասկոսէն կը գրեն թէ տեղւոյն անգլիական հիւպատոս Պ. Տիքսըն նոյն պաշտօնով Երուսաղէմ փոխադրուած է.

—Բէժիի Պոլսոյ գործարանին տնօրէն Պ. Քլարիշի որ արձակուրդով Եւրոպա կը գտնուէր, ուր ծխախոտի գլխաւոր գործարաններն աչքէ անցուցած էր, մայրաքաղաքս դարձաւ.

—Սպարապետի Դուռն որոշած է նոր շէնք մը կառուցանել բժշկական վարժարանի նախնական ճիւղին համար. Այս ճիւղ ցարդ միացած էր Գալաթիի զինուորական նախնական վարժարանին հետ, սակայն աշակերտաց թուոյն օր օրի բազմանալուն վրայ այդ շէնքն անբաւական նկատուած է.

—Հեռագրական տեղեկութեան մը համաձայն, Հոռէյտայի կառավարիչ Սբբրի էֆէնտի մեռեր է.

—Բէժիի ճիպալիի գործարանի նաւամատոյցն անցարմար ըլլալով, նոր և աւելի մեծ նաւամատոյցի մը շինութեան ձեռնարկուած է.

—Շոգենաւային ռուսական ընկերութեան Օրտուի գործակալը՝ Գէորգ էֆ. Զիլճեան, երկու ամէ ի վեր մայրաքաղաքս կը գտնուէր ընդհ. տնօրէնութեան ներկայացնելու համար ծրագիր մը, զոր յիշեալ գործակալը պատրաստած էր այն ընկերութեան գործոց ծաւալման համար. Այս նպատակաւ Օտեսա գացած էր եւ մատուցած էր յիշեալ ծրագիրն առ որ անկ էր. Յիշեալ ծրագրին մէկ մասն ընդունուած լինելով, արժանի եղած է գոհունակութեան, Գէորգ էֆ. երէկ մեկնեցաւ իր պաշտօնատեղին ռուսական Աէֆ շոգենաւով.

—Նախընթաց գիշեր Ղալաթիոյ ոստիկանութեան պաշտօնեայք ձերբակալեցին Ադրէն- թատրոնի տնօրէնը, որովհետեւ դերասանուհիներէ մին, Ամելիա անուն կին մը, տեսարանին վրայ պարկեշտութեան հակառակող ընթացից մէջ գտնուած էր.

—Երէկ կամուրջին վրայ մէկ քանի քբսակահատներ Ալի էֆէնտի անուն մարդու մը քսակը չորթեցին. Քսակին մէջ 19 ոսկի կար. Մարդը ոստիկանութեան դիմեց, որ անմիջապէս խուզարկութեան սկսաւ այդ չարագործները ձերբակալելու համար.

—Ճանիկ գաւառէն կը գրեն թէ վերջերս երեսուն և վեց աւազակներ ձեռք անցուած են, ոմանք հնազանդութիւն յայտնելով և ոմանք ձերբակալուելով.

—Ըստ տեղեկութեանց Մ-էէ-էէԲի, ձեռնհաս իշխանութիւնը հրահանգ ուղղած է ամեն կողմ անցագիր չտալ այն օսմանեան հպատակաց որք Բուպա կղզին և կամ Փիլիպեան կղզիները գաղթել կուզեն.

—Ռուս բանաստեղծ Պ. Մայքով որ երկու ամէ հետէ մայրաքաղաքս կը գտնուէր, Աթէնք ուղղորեցաւ.

—Ռուսական Վլ-ադիմիր Մեծ-ը զրաւորն Իզմիրէն Պիրէոն ուղղորեր է.

—Ռուսական դեսպանատան զինուորական կցորդ Բէշքով գնդապետն իւր տիկնոջ հետ մայրաքաղաքս դարձաւ.

—Տր. Արնօ, որ Լբվալ էֆէնտիի մահէն ի վեր առժամապէս կը վարէր առողջապահական բարձրագոյն խորհրդոյ քարտուղարութիւնը, վերջնապէս այդ պաշտօնին կոչուեր է.

—Լսաեան եւ Ունճեան ընկերութեան Ադա- շոգենաւն, յորում կը գտնուին 800ի չափ ուխտաւորք և որ յառաջիկայ երեքշաբթի օր մայրաքաղաքս պիտի ժամանէ, Տարտանելի առջեւ եւս 24 ժամ պիտի սպասէ բժշկական քննութեան մը ենթարկուելու համար.

—Երէկ ի Գատըգիւղ Գալամըշի ծովեզերքն մարդու դիակ մը գտնուեցաւ, որ կ'ըսուի թէ քրիստոնէի մըն է.

—Ընկերվեալ Էրբ-ադ-ը մարտանաւին զոհերու ընտանեաց ի Նպաստս կազմեալ յանձնաժողովին 1567 ղրուշ յանձնուած է. Այս գումար գոյացած է անհատական հանգանակութիւններէ.

—Ոստիկանութիւնն երէկ հեռաւոր վայրեր աքսորեց տասն երկու վաղեմի շաբաթագործներ.

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Յառաջիկայ շաբաթ գիշեր Սկիւտարի Պաղլար պաշի Ամերիկեան թատրոնին մէջ Ցաստուածեան և Մազաքեան էֆէնտիներու մասնակցութեամբ թատերական շքեղ երեկոյթ մը պիտի տրուի, ի Նպաստ Ս. Խաչ վարժարանաց. Ներկայացուելիք խաղն է ՁԵՌՆԱՄՈՒՆ, տրամ 5 արարուած, ինչպէս և Օդ-ը Մէ-ԷՏՎ, կատակերգութիւն 2 արարուած.

Ս. Խաչ վարժարանները՝ մայրաքաղաքիս թաղային վարժարանաց շարքին մէջ այժմ առաջնակարգ դիրք մը կը գրաւեն իրենց հաստատուն կազմակերպութեամբ և բարւոք ուղղութեամբ. Հոգաբարձութեան բրած ջանքերը՝ գովեստից միայն արժանի են. Ուստի եւ Սկիւտարի հասարակութիւնը պէտք չունի յորդորանաց իւր աջակցութիւնը նուիրելու այս ձեռնարկին.

Կը ծանուցուի Արգոյ Տպագրիչներուն թէ՝ Ս. Տամատեան Զուլարանը փոխադրուած է ի Պահճէ Դաբու ՃԷլալ Պէյ խան թիւ 43, ուր կը ձուլուին նաեւ բայի հայերէն, յունարէն եւ լատին տառերէ, թուքերէն Միւհէնտիսեան տառք. 1-10

ՏՕԲԹ. Մ. ՎԱՀԷ

Վիէննայի Համալսարանէն

Պատրաստ է տալ ամեն դիւրութիւն այն ազգայիններու որք դիմեն ի Վիէննա բժշկական խորհրդակցութեան համար.

Հասցէ. Dr. M. Wahe,
Allg. Krankenhaus
AUSTRIA Vienna
166

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ԱՆՁՆԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ ՀՈԿՏ. 8ի

ՎԻԵՆՆԱ. — Յունաստանի թագաւորն երկար այցելութիւն մ'ըրաւ Քալոնքի կոմսին.

ՀՌՈՄ.—Պ. Քրիսպի Ֆիորէնցա գնաց.

ՊԵԼԳՐԱՏ.—Սպասք երէկ իրիկուն մեծ հացկերոյթ մը տուին Միլան թագաւորին. Միլան թագաւորին պահանջմանց պատճառաւ նախարարական տագնապ մը յառաջ եկած լինելու զրոյցը կը հերքուի.

ՆԱՀԱՆԳԱՑԻՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՔ Ց'ԱՒՍՏՐԻԱ

ՎԻԵՆՆԱ, 8.—Ստորին Աւստրիոյ Նահանգին մեծ կալուածատէրք ազատականներ ընտրեցին յանդամակցութիւն Ստորին Աւստրիոյ Նահանգային ժողովոյն. (Տե՛ս այս աւուր Ա. երեսին մէջ.)

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՓԱՐԻԶ, 18.— Պատերազմական Նախարարութեան բարձրագոյն խորհուրդն երէկ ի Նկատ առաւ հարաւ-արեւելեան (իտալական) սահմանաց պաշտպանողական դրութիւնը փոփոխելու ծրագիրը.—Լրագիրք ոմանք կը ծանուցանեն թէ ի մտոյ ներում պիտի շնորհուի Պ. Հանրի Ռոշֆորի, որ Պուլանժէ զօրավարին հետ մէկտեղ դատապարտեալ՝ անոր հետ մէկտեղ փախած է, և չի կրնար վերադառնալ, բանտարկութեան երկիւղէ.—Մովային Նախարարն այս առաւօտեան Նախարարական խորհրդոյն մէջ հաստատեց Տահոմէի թագաւորին հետ հաստատեալ կնքման լուրը.

ԵՐԿԱԹ

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 27 Սեպտ.

ԸՆԹԱՑԻԿ ՓՈԽԱՆԱԿԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

8 տոկոս Լոնդրայի վրայ	108 1/4
8 » » »	28 30

Օսմանեան Քոնսոլիտէ

Նրէկ երեկոյ գոց. (Փակաց. Ս. Սեպտ	20 4
Զօրաւոր գոցուելին վերջը »	20 1
Բերայի մէջ »	— —
Առաւօտուն բացուելու	20 1
Սկիզբ »	20 1 1/2
Թահվիլիաթը Օսմանիէ	83

ԻՍԹԱՆԲՈՒԼԻ ՏԱՌԻԼԻ

Նրէկ երեկոյ	61 32
Այս առաւօտ	— —
Կանգ	— —

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐՏԱՔԻՆՈՒԹԻՒՆ

Փոխառութիւն A. Սեպտ	41 3/4
» B. »	28 7/8
» C. »	20 1

ԲԱՆԿԵՌՈՒԹԻՒՆ

Ամսեկան դէնէրալ Անգլ. Լ.	5 2
Գրկան դէնէրալ Օսմ. »	9 25
Կանգ առ Գոնս » »	7
Սուլ. Շանտ եվրո

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

2

ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԷՐԿԷԼԵԹԱՑԻ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 10,075,212
ՀԱՍՈՅԹ 1889 ՏԱՐԻՈՅ 2,170,355

ՆՈՐԹՀՐԸՆ ԷՇՈՒՐԼԷՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,781,300
ՀԱՍՈՅԹ 1889 ՏԱՐԻՈՅ 989,400

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն արդի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած գրական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուժած գումարն 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼԻՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 — ՄԱՐԻԹԱՑՄ — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 102,345

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գ. մնայարկ թիւ 22 և 22 ա. սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երկք Ընկերութեանց

Է.Մ. ՄԵՐՃԱՆՕՖ

ՄԷՏՏԱՆՃԸԲ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 54 ԵՒ 56 Կ. ՊՈԼԻՍ

Պատիւ ունիմ ծանուցանել պատուարժան յաճախորդացս որք թէ՛ ի մայրաքաղաքիս եւ թէ ի գաւառս, որ ժամանակէ մ'ի վեր մասնաւոր խնամք ընդարձակած լինելով գրպանի ժամացոյցներու առեւտրական ճիւղս, և ապրանաց մթերքս ճոխացուցած եմ զանազան տեսակ կոթէն լարուող և բանալիով նիքէլ, արծաթ և ոսկի ժամացոյցներով։ Ուստի կը խնդրեմ այն յաճախորդներէս որք կը շահագրգռին սոյն ապրանքէն, իրենց գնումներն ընելէ առաջ անգամ մը գալ այցելել մթերանոցս ուր միշտ ի պահեստի կը կենան 3000էն աւելի ժամացոյցներ իւրաքանչիւրը 35էն մինչեւ 3800 ղրշ. ի արժէքով։ 173

Մեծաքանակ գնողաց համար մասնաւոր դիւրութիւններ

ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Կարդացէ՛ք, փորձեցէ՛ք, ամեն կերպով գոհ պիտի ըլլաք

Հանրածանօթ ձեւագիտ Պ. Անտոն և իւր Տիկինը Փ. Խրիմեան, պատիւ ունին ծանուցանել ազգայնոց թէ, այս անգամ Պոլիս Մուսալլա ճատուէսի Մանկական պարտէզի դիմացը թիւ 10 տունը, գործատուն մը (*) հաստատած են իգական սեռի ամեն տեսակ զգեստներ ձեւելու և կարելու համար։ Բարեձեւ, մաքուր կար, և մինչեւ ցարդ չիմացուած ԱՀԱՆ ԳԻՆ։ Հարսանեաց օժտի համար եւս պատրաստուած զգեստներն ուրիշներուն խնդրած գինէն ԿԷՍ ԱՌ ԿԷՍ ՊԻՏԻ ՁԵՆՁՈՒԻ։ Ուրեմն դիմեցէ՛ք և պիտի գոհանաք։ Ցամաքորդուհիք լիովին գոհանալու համար ամեն ջանք և հիգ չ'պիտի խնայուի և թէ առանց տունէն դուրս ելլելու կարող պիտի ըլլան զգեստներն ձեւել և կարել տալով հագնելու։ Բաւ է որ իմաց արուի գործատունն և անմիջապէս պատրաստ են գալ Վերջապէս ամեն զոհզոհութիւն յանձն առած են, Կտրիկ Բաշչէն մինչ ի Ենիգաբու Սամաթիա բնակեալ ազգայնոց դիւրութեան համար, ուրեմն Ազնուտիւն հայ Տիկնայք և Օրիորդք ալ փոխանակ թէ օտար և թէ բրաթիք դերձակուհիներու դիմելու և բարձր գիներ վճարելով կերպասներն բրդել տալու, փորձե՛ն մատիզ Խրիմեանները և անտարակոյս ենք որ գոհ պիտի լինին, թէ գեղտներուն վայելուչ բարեձեւութեան և թէ գնոց ածանութեանը, որով և քաջալերած պիտի ըլլան սոյն Հայ և քաջ ձեւագիտները։

Բաց ի սոցանէ Ա. Խրիմեան կը փութայ եւս յայտարարել որ իգական սեռի անհրաժեշտ և միշտ գործի պէտք լրացնող ձեւագիտութիւնը գտաստիսսելու պատրաստ է, թէ գործատանը մէջ և թէ մասնաւորաց տուները։ Դիւրուստց և հիանալի նոր մէթոտով մը, որ գրէթէ 30 գասով կաւարտի ուսանողութեան շրջանն ամբողջ փորձերով, ոչ թէ՛ թուխակօրէն։ Մասնաւոր փափաքողաց ամեն տեսակ կար կարել եւս կ'ուսուցուի, գոհացուցիչ պայմաններով, որոնցմով ուսանողուհին վարպետ մոտիւքի մը գիտցածը կատարելապէս կը սորվի և կը գերազանցէ։ Անհաւատալի ածան գին ամեն քսակաց դիւրամատչելի։ ՏԻԿԻՆ Փ. ԵՒ Ա. ԽՐԻՄԵԱՆ

[Մոխրի] և գաստաու իգական սեռի զգեստաց ձեւագիտութեան

(*) Գործատունս ուրիշ տանց հետ չի շփոթելու համար տանը վրան Բապէլ մը եւս կը գտնուի։ 175 2—4

ԴԵՂ ՋԵՐՄԻ ԵՒ ՏԵՆԴԻՑ

Ցօրթոբ Այէրի ջերմային հիւանդութեան, այս գեղջ՝ որ անխառն բալգրութիւն մի է զուտ բուսեղինաց, է գառնոհամ և ազդու կազդուրիչ ամեն տեսակ ֆիզիքական խանգարմանց, որ յաճախ կուգան ճախճախուտ վայրերու ջերմտ կլիմայից վտանգաւոր ազդեցութիւնն և ապաքինիչ սաղդ յատկութիւնն երաշխաւորեալ է նորա անհամար արդեանցը սաղդ գործածութեամբն։ Այս ֆիզիքական խանգարումներն յաճախ կուգան օգին մէջ լողացող թունաւոր անվէրմարելի նիւթոց միջոցաւ, որք թոքերէն անցնելով կը մտնեն արեան մէջ, կը խանդարուն լեարդն, և յաճախ կը բերեն տեսակ տեսակ ջերմեր և անդգեր, և արեան թունաւորումն։ որոց առանձնները արուած է։ ջերմն և սաստկա, թագուն ջերմ, պարբերական ջերմն, ընդհանրական ջերմն մագաղային անդգ և հրատապ անդգեր։

Թունաւորեալ օգերէ պատճառեալ հիւանդութիւնք կը պատահին այն տեղեր ուր մթնոլորտն ապականեալ և թունաւորեալ է ճահիճներէ կամ ճախճախուտ վայրերէ բուրեալ մահաբեր նիւթերով, կամ բաց ապրանոցներէ և ականներու ծակոտիներէն ելած թունաւոր կազերով զորս մարդիկ կը ծծեն շնչառութեամբ։

Այէրի ջերմի ու անդգից դեղը կը ընդէ այդ գազանաւոր նիւթոց կամ կազերու ապդեցութիւնն և գուցու կը վանէ զայն մարմնոյն մէջէն, որպ գործածութիւնն տուգապէս անվնաս և անվտաս է և օգուտն սաղդ, միայն թէ տրուած հրահանգից համեմատ գործածուի։ Կը ծախսուի Մինասեան և ընկերաց Ամերիկեան վաճառատան մէջ ի Ղալաթիա Գ. Պոլսոյ։ 30

ՇԱՆԹԱՀԱՐՈՂ ԹՈՐՏ ԹՐԱՑԲ

ԳՈՒՍՈՅԻ ԿՈՏՈՐԻԶԸ

Կ'ոչնչացնէ մուկ, խլուրդ, կուզ, աղուէս, եւ կրծողներու ամէն դասը։

Ուրիշ ամէն արտադրութիւններէ գերազանց։ Անմահն յաջողութիւն։ Առէք եւ դատեցէք։

Միակ արտադրութիւն որ չպարունակեր ո՛չ փոսֆոր, ո՛չ արսենիք, ո՛չ ազրիքնին, ո՛չ [illegible], ո՛չ [illegible]։ Ո և է վտանգ չունի ընտանի անասնոց համար։

Բարիզի 1889ի Յուլսիանդիպին մէջ առաջին մրցանակ եւ ոսկի շքադրամ

ԱՆՄԱՀՄԱՆ ԿԵՐՊՈՎ ԿՐՆԱՑ ՊԱՀՈՒԻ.

ԳՈՐԾԱԾՈՒԹԻՒՆԸ ԴԻՒՐԻՆ — ԱՐԴԻՒՆԵՒՆ ԱՊԱՀՈՎ

Անվրէպ և անմահ միջոց բնաջինջ ընելու համար կրծող անասուններն որք ամէն բան կ'ոչնչացնեն և կը լափեն տուներու, հիւանդանոցներու, զօրանոցներու, ագարակներու, մաքսատանց, նաւարանաց, ո և է հաստատութեանց, գործարաններու և դաշտերէն մէջ։

1889 դեկտեմբեր 24ին, Լիվրպուլի [Անգլիա] նահանգին բնակարանները և դաշտերը արշաւեցին մի լիանաւոր մուկեր, որք մինչեւ իսկ տղաքն ալ կը խանդնէին։ Լիվրպուլի նահանգային խորհուրդը, ժողովգումարելով անցեալ գեկտեմբեր 2ին, արշեւանից և երբրագործութեանց վնասաբեր այդ անասունները ոչնչացնելու համար ընդունեց թիւ 8 թիւՁԻ անմահ բանաձեւութիւնը, որ մէկ քանի օր յետոյ գիտական ճշմարիտ յաջողութիւն մը ունենալու և բնաջինջ ըրաւ անասունները։

Թուրքիոյ, Պուլկարիոյ, Լուսմանիոյ և Յունաստանի համար միակ կերպատեղին է ԷՏՄՈՒՆԴ ՔԱՐՈՒԱՆԱ, անգլիական ընդհանուր մթերանոց, 95, 97, Եիւբէք-Խալաբրրմ, Վ.ղվատա, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս։ 601

ՍԱԼԻՀ ՍԸՏԳԸ

ՊՈԼԻՍ, ՍՈՒԼԹԱՆ ՊԱՅԱԶԻՏ, ՕԴՃՈՒԼԱՐ ՊԱՇԸ ԹԻՒ 61

Արանց, կանանց և տղայոց համար ամեն կարգի գեղեցիկ ու դիմացկուն կոշիկներ կը պատրաստուին Ֆրանսական առաջնակարգ ապրանքներէ։ Այս խանութը դիմող յաճախորդք մեծապէս գոհ պիտի լինին մանաւանդ գներու ածանութենէն։ 2 թիւէն 4 թիւ կոշիկներու կարով պատրաստուածները հինգ ղրշ աւելի պիտի ըլլան փոյտէ գամով պատրաստուածներէն։ 4 թիւէն 6 թիւի համար 5 ղրշի յաւելումմ մը պիտի ըլլայ այդ տարբերութեան վրայ։

Ղրշ.	տեսակ	Ղրշ.	տեսակ
85	ամեն տեսակ կարով պօթին կալոշ	33	կնոջ մուճակ
52	սկարբին կարով	40	պարատական կալոշ
140	կալոշով մոյկ կարով	70	կնոջ համար պօթին կալոշ
65	պօթին կարով	45	16 թիւէն մինչ 21 թիւ պօթին կալոշ տղայոց համար
80	մէյտ կալոշ գամով	150	թէլոթին և ուղտի մարթէ մոյկ
140	ամեն տեսակ մոյկ		
160	փայլուն մարթէ մոյկ		

Տղայոց յատուկ կոշիկներու 21 թիւէն վեր եղածներուն համար հինգ ղրշի յաւելուած մը պիտի ըլլայ։ Յատկապէս յանձնարարուած կոշիկներու համար հարիւրին տասը յաւելում մը պիտի ըլլայ այս գնոյն վրայ։ 1:3 22—24

EMULSION SCOTT

(ՍԿՈՏԻ ՕՐԱԲԱԿ)

ՄՈՐԻՒ ԶԿԱԾՆ ՉԱՌԱՏ ԻՒՂ

Իբրեւ ազնիւ գոլ ըստ Ն. սոպայով

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԿՈՏԻ և ՊՕՌԻՆԻ, ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մարիւ ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, հրաքաղիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հաղը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճոզոնութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակատարք ի Գ. Պոլիս՝ ՀԱՄՄԵՐ ԵՒ ՀԻՐՁԵԼ։ 605

Լ'ԱՎԸՆԻՌ ԵՒ ՖԱՄԻՅԼ — L'AVENIR DES FAMILLES

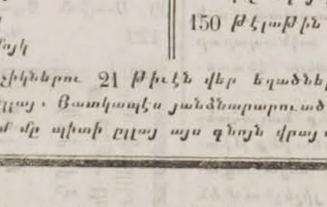

ԱԳԱՌՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՓՈԽԱՐԱՐՔ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՎԱՍՆ ՎԵՐԱԿԱՑՄՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱԳԼԻՈՒ
ԿԸ ԳՈՐԾԷ
ԸՆԴ ՀՍՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ԴԱՂԻՈՅ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ
ԿԵՆԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Է ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
61, ՌԷՊԻԹԻԼԻՔ ՓՈՂՈՑ, ԼԻՈՆ 61 (ՖՐԱՆՍԱ)

ԱԳԱՌՈՎԱԳՐԵԱԼ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ — ՄԻՆՉԵՒ ՅԱՅՏՈՅ ԵՂԱՆ Վ.ՀԱՐՄՈՒՆԻ
80,000,000 Ֆրանք — 1,500,000 Ֆրանք

Լ'ԱՎԸՆԻՌ ՏԷ ՖԱՄԻՅԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆ, որ հաստատուած է նպաստելու համար փարը խնայողութեանց, արագ զարգացում մ'ունեցած է։ Իւր նպատակն է օրուան պայմանաժամի մէջ վերակազմել դրամագլուխ։

Ընկերութեան գործառնութիւնք բազմագիմի են, ինչպէս շարժական արժէքից և փոխ տրուած դրամագլխոց ապահովագրութիւն, կորուստով դրամագլխոյ մը վերակազմութիւն, նշանաւորութիւնք և Գլխաւորք փոխառութեանց և ճարտարարուեստից և վաճառականութեան մէջ գործածուած դրամագլխոյ, մանկանց համար օժիտք, Հանդասեան անուսկ ծերութեան համար, ցեկուցիչ թեկնածուներու կազմութիւն, և մի քան այն ամէն գործառնութիւնք որոց նպատակն է խնայողութիւն։ Ընկերութեան Պոլսոյ գործակալութիւնն սկսած է 1881 Յունուար 1 էն։

Տեղեկութեանց և բաժանորդագրութեան համար դիմել առ Պետրոս Լ'Էֆէնտի Անպարձեան, գործակալ Ընկերութեան ի Կ. Պոլիս, Թաշ խան, թիւ 40. Պահչէ Գարու, Պոլիս։ 5

ROYAL VICTORIA

ՄԱԶԵՐՈՒ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

ԱՆՎՐԻՊԵԼԻ ԴԱՐՄԱՆ

ՄԱԶԵՐՈՒՆ, ՄՕՐՈՒԹԻՆ ԵՒ ՊԵԼԵՒՆ ՏԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԻՐԵՆՑ ՈՃԱԾ ԵՒ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԳՈՃՆԸ

Գործածութիւնը դիւրին. կ'արգիլէ մազերուն թափիլը. Հեռացնէ բոլոյ ապտնով արդիւնք յառաջ կը բերէ. Բնական և փայլուն գոյն կուտայ մազերուն։ Գործածութիւնը բազմաձեւ է։

ՆԵՐԿ ԶԷ ԶԷ ԱՅՍ

Փոփաքեալ ապիւնքն ընդհանրապէս յառաջ կուգայ 10—15 օր յետոյ

Այն անձինք որք ծանր հիւանդութիւններէ ելած են, անոնք որ մեռանողութիւններ ունին, կանայք որ կամ տուած էն և մեծ յոգնութենէ ենթակայ բոլոր մարդիկ իրենց մազերը կորսնցնելու ենթակայ են. այս պարագայից մէջ մանաւանդ ՄԱԶԵՐՈՒՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՎԻԴՏՈՐԻԱ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉԸ կոչուած է։

ՄԵԾ ԴԱՒԱՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՄԱՍՈՒՆՑԱՆԵԼՈՒ

Ի թուրքիա մեծաքանակ վաճառման համար միակ կերպատեղին է ԷՏՄՈՒՆԴ ԳԱՌԱՆԱ, Մթերանոց անգլիական, Վ.ղվատա. թիւ 95 և 97, Ղալաթիա։ 601

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լ.Լ.Բ.Ա.Ա Մ.Ա.Ա.Ա